

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

BIJLAGE C.1

Introductie Esco Frisia Zout

Dit is een informatieblad, dat uitgegeven wordt aan nieuwe medewerkers van Frisia Zout en aan medewerkers van uitzendbureau's en derden, die werkzaamheden verrichten binnen Frisia Zout.

Doel van het document is een ieder bekend maken met de wijze waarop binnen Frisia Zout wordt gedacht over veiligheid en hoe bepaalde zaken zijn geregeld.

De Directie stelt zich verantwoordelijk voor de veiligheid, gezondheid en welzijn van al diegenen, die werkzaamheden verrichten binnen Frisia. Daarnaast draagt zij de volledig verantwoordelijkheid op het gebied van Milieu, Voedselveiligheid en Externe Veiligheid. Die verantwoordelijkheid kan zij echter uitsluitend dragen als een ieder zich bewust is van de taken, die een ieder heeft op dit vlak. Dit document dient als basis, waarin de belangrijkste afspraken zijn opgesomd. De directie van Frisia zal iedereen aanspreken op de taken, die een ieder heeft en verwacht tevens van iedereen dat men elkaar wederzijds helpt bij het uitvoeren van die taken.

Verantwoordelijkheid Veiligheid, Gezondheid en Welzijn (VG&W).

De verantwoordelijkheid voor VG&W van de medewerkers van Frisia Zout en iedereen die in opdracht van Frisia Zout werkzaamheden verricht, ligt bij de Directie. Die verantwoordelijkheid kan alleen gedragen worden als iedereen handelt en zich gedraagt conform wet- en regelgeving en conform gemaakte afspraken. Een deel van die afspraken ligt vast in dit informatieblad.

Gevaren

Frisia Zout heeft samen met haar medewerkers een uitgebreide Risicobeoordeling uitgevoerd. Daarnaast is de wettelijke voorgeschreven Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uitgevoerd. Daaruit zijn actiepunten voortgekomen, die moeten leiden tot een verbetering van het veiligheidsniveau binnen de organisatie. Omdat niet alle pijnpunten in een keer kunnen worden weggenomen en omdat een aantal gevaren samenhangt met het productieproces, zijn die gevaren hieronder weergegeven:

1. Hete productieleidingen:
Wees alert op hete productieleidingen. Laat productieleidingen afkoelen voordat werkzaamheden verricht worden (werkvergunning). Als je je toch brandt: koel de brandplek langdurig met lauwwarm/koud water. Gebruik de Coolpacs, die te vinden zijn in de EHBO kisten en raadpleeg een arts;
2. Hitte:
In productieafdeling kan het warm zijn. Drink regelmatig en drink voldoende dorstlessende producten (zoals water);
3. Ergonomie:
De productielocatie is niet ontworpen met het inzicht van huidige ergonomische kennis. Wees alert bij krachtinspanningen onder moeilijke lichaamshoudingen. Zoek de meest gunstige lichaamshouding;
4. Geluid:
In de productiehallen Droogzout (DZ), Likstenen (LT) en Saline (SA) komen geluidzones voor met een geluidsniveau van boven de 80 dB(A). Het dragen van gehoorbescherming is daar dan ook verplicht. De verplichting staat aangegeven met behulp van pictogrammen. Gehoorbescherming is aanwezig bij bijna alle toegangsdeuren. Vraag er anders naar bij de voormannen of hoofden;
5. Zout:
Op sommige plaatsen in de productieruimten kan zich zout verzamelen. Bij het schoonmaken (bezemen, blazen) kan stofzout vrijkomen en zorgen voor een mist van stof. Stofzout heeft geen nadelige invloed op de gezondheid maar kan wel de adem

De geldige versie van dit document is het informaticabestand in het Systeem voor Documentenbeheer.

Gedrukte exemplaren zijn niet onderhevig aan wijzigingen!

MHR 00357

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

afsnijden, waardoor lichamelijke inspanning bemoeilijkt wordt. Het dragen van eenvoudige stofkapjes kan al zorgen voor verlichting. Vermijd het vrijkomen van stofzout door schoon te maken met stofzuigers of vacuümsystemen;

6. Gevaarlijke stoffen:

In het productieproces van zout wordt op zeer geringe schaal gebruik gemaakt van gevaarlijke stoffen. Daar waar van toepassing, zijn de gevarenbladen van de stof aanwezig op de productielocatie en op de voorraadlocatie.

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

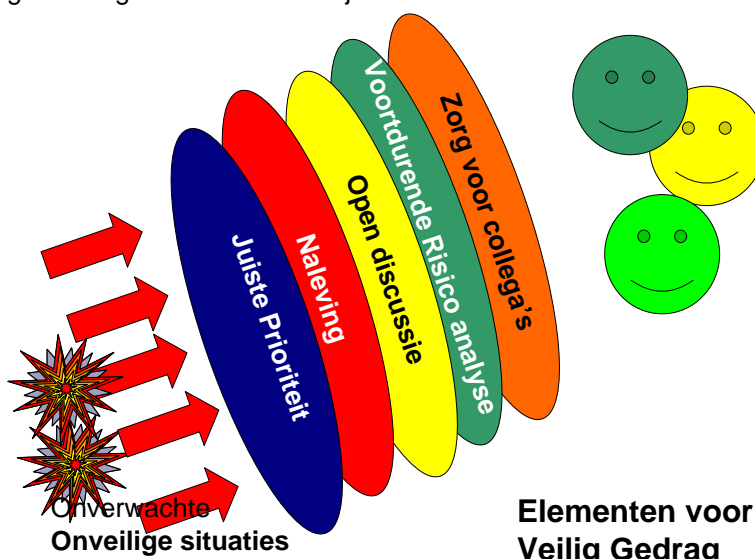
BHV
444

Intern Alarmnummer

Algemeen geldende Beschermende maatregelen

In het algemeen gelden de volgende beschermende maatregelen:

- Bedrijfs Hulp Verlening (BHV).**
 Frisia heeft een eigen BHV organisatie. De BHV organisatie is altijd bereikbaar via het interne telefoonnummer 444. (of 0517 - 492444).
 Bel nooit zelf met het landelijke alarmnummer 112. Laat de coördinatie van noodgevallen aan diegenen, die daarvoor zijn opgeleid.
 Hoofd van de organisatie is het Hoofd Productie. De wachtchefs zijn de leidinggevendenden binnen de BHV organisatie. Zij worden bijgestaan door de eerste procesoperators. Overal in het bedrijf hangen posters met daarop de veiligheidsinstructies voor brand, eerste hulp en ontruiming. Iedereen kan dus weten wat er van hem/haar verwacht wordt. Op de posters staan ook de telefoonnummers die belangrijk kunnen zijn in geval van calamiteiten.
 Verzamelpunt bij ontruiming is de parkeerplaats ter hoogte van de portiersloge;
- Veilig werkvergunning.**
 Frisia kent een systeem van veilig werkvergunningen. Met de vergunning wordt verzekerd dat noodzakelijke maatregelen worden doorgevoerd en relevante personen worden geïnformeerd over de werkzaamheden. De werkvergunning moet aangevraagd worden voor: lassen, branden en slijpen, betreden van (half) gesloten ruimten en wanneer systeemdelen dienen te worden afgeschakeld door elektriciens. De werkvergunning wordt aangevraagd door diegene, die de werkzaamheden uitvoert. De (voorman) Technische Dienst heeft tot taak de vergunning samen met de aanvrager door te lopen op beschermende maatregelen. Alle vergunningen worden ingeleverd bij de wachtchef, die zorgt voor coördinatie, vrijgave, bewaking en inname;
- Persoonlijke beschermingsmiddelen.**
 Verplicht zijn overall, veiligheidsschoenen en helm. Draagplicht gehoorbescherming geldt in productiehal Droogzout, Likstenen en in de Saline. Verdere draagplicht wordt vastgelegd in de veilig werkvergunningen;
- Tijd voor veiligheid.**
 Bij onverwachte situaties is het enige devies: Neem de tijd om de gevaren en risico's te identificeren en neem de juiste beschermende maatregelen. Het onderstaande gedragsmodel geldt als leidraad bij onverwachte situaties.

Vrij naar: Statoil ASA, Stavanger, Noorwegen

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

Gedragsregels

Bij het betreden van het terrein worden onderstaande regels uitgereikt in de vorm van dit instructieblad:

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

Gedragsregel
Behavioral Rules
Verhaltensregeln

Frísia Zout B.V.

<div style="border: 2px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> <p>VERBODEN TOEGANG ART.46I.WETB.v.STRAFR.</p> </div> <p>Verboden toegang voor onbevoegden Forbidden for Unauthorized individuals Unbefugten ist der Zutritt verboten</p>	 <p>Draagplicht veiligheidsschoenen Safety boots mandatory Tragpflicht Sicherheitsschuhe</p>
 <p>Gehoorbescherming waar aangegeven Hearingprotection where indicated Lärmschutz wo angezeigt</p>	 <p>Helmplicht waar aangegeven Safety helmets where indicated Sicherheitshelm wo angezeigt</p>
 <p>Maximale snelheid Maximum speed Maximale Fahrgeschwindigkeit</p>	 <p>Meerijden verboden Only driver allowed on forklifttruck Mitfahren untersagt</p>
 <p>Verboden te roken Smoking prohibited Rauchen untersagt</p>	 <p>Etenswaren verboden Foodproducts prohibited Eßware Untersagt</p>

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

Gedragsregels noodsituaties

Ongeval Melden

geef medische noodsituaties door aan BHV'er of via telefoonnummer 444 onder vermelding van de plaats en de omvang van de noodsituatie (aantal slachtoffers)

Acties

- blijf ter plekke tot deskundige hulp komt
- houd mensen op afstand (ontruim indien mogelijk de betreffende ruimte)
- probeer het slachtoffer door rustig spreken kalm te houden
- onderneem niets met het slachtoffer tenzij groter gevaar dreigt
- volg de instructies van de deskundigen op

Waarschuwing

- het ondeskundig verplaatsen van slachtoffers kan tot ernstige letselschade leiden; verplaats een slachtoffer alleen als de veiligheid dit vereist

444

Intern Alarmnummer

Brand Melden

meld brand bij voorkeur via de dichtstbijzijnde handbrandmelder; anders via de BHV'er of telefoonnummer 444.....

Acties

- tracht brand te blussen met de aanwezige blusmiddelen
- stop motoren
- verwijder indien mogelijk stekkers uit stopcontacten
- sluit ramen en deuren om verspreiding van de brand te voorkomen
- als u de brand niet kunt blussen, verlaat dan de ruimte/locatie
- waarschuw iedereen in de directe omgeving

Waarschuwing

- blus elektrische apparaten niet met water of schuim
- bedenk dat blussen met water hevige rookontwikkeling kan veroorzaken
- open tijdens brand nooit deuren die heet aanvoelen of waar, door kieren, rook doorheen komt
- verlaat een ruimte kruipend, als deze vol met rook staat

444

Intern Alarmnummer

Ontruimingsbevel Acties

- het ontruimingsbevel wordt gegeven door de medewerker bedrijfshulpverlening
- het ontruimingsbevel kan ondersteund worden door een sirene
- schakel (indien mogelijk) de apparatuur uit
- volg de aanwijzingen op van de bedrijfshulpverlener (verzamelpunt)
- blijf op het verzamelpunt tot u toestemming krijgt om de verzamelplaats te verlaten

Aanbeveling

- blijf kalm
- blijf niet onnodig lang in de te verlaten ruimte
- ga niet zwerven, ga direct naar de afgesproken verzamelplaats

444

Intern Alarmnummer

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

Verantwoordelijkheid Milieuzorg.

De verantwoordelijkheid voor Milieuzorg binnen de organisatie van Frisia Zout, ligt bij de directie. Die verantwoordelijkheid kan alleen gedragen worden als iedereen handelt en zich gedraagt conform wet- en regelgeving en conform gemaakte afspraken. Een deel van die afspraken ligt vast in dit informatieblad.

De directie wordt ondersteund door de Coördinator Kwaliteit en Milieu, die ook de medewerkers adviseert bij hun taken op het vlak van milieuzorg

Gevaren

Frisia Zout heeft samen met haar medewerkers een onderzoek uitgevoerd naar de milieuaspecten van de organisatie.

Milieuaspecten zijn vormen van vervuiling die op kunnen treden binnen de drie zogenaamde milieucompartmenten:

1. Lucht;
1. Bodem;
2. Water.

Die milieuaspecten, waarop de prestaties van de medewerkers van grote invloed zijn, staan hieronder weergegeven:

1. Lucht

Geluid. Voorkom geluidshinder naar de omgeving. Houdt deuren en ramen van productieruimten gesloten. Bedenk dat vooral 's nachts de geluidshinder voor omwonenden toeneemt.

2. Bodem

a. Verontreinigde/gevaarlijke stoffen;

Laat geen verontreinigde vloeistoffen weglopen naar de bodem. Gevaarlijke stoffen dienen altijd zo opgeslagen en bewerkt te worden dat het weglopen naar de bodem verhinderd wordt. Verwerk vloeistoffen altijd boven vloeistofdichte vloeren of gebruik opvangbakken. Gemorste stoffen zo snel mogelijk opruimen (doeken, absorptiekorrels) en verantwoord opruimen (Chemisch afval);

b. Gescheiden afvalverwerking en inzameling;

Binnen Frisia Zout worden de volgende afvalstromen gescheiden ingezameld en verwerkt:

- Olie en vetten;
- Papier;
- Verf;
- Metaal;
- Hout;
- Zoutrestanten;
- Rest afval.

3. Water

Laat geen verontreinigde vloeistoffen weglopen naar de haven. Gevaarlijke stoffen dienen altijd zo opgeslagen en bewerkt te worden dat het weglopen naar het water verhinderd wordt. Verwerk vloeistoffen altijd boven vloeistofdichte vloeren of gebruik opvangbakken. Gemorste stoffen zo snel mogelijk opruimen en melden bij de Coördinator Kwaliteit en Milieu (intern telefoonnummer 456) zodat hij maatregelen kan nemen om verdere verontreiniging tegen te gaan.

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

Meldt ongewenste situaties aan:

- Coordinator Kwaliteit en Milieu (intern telefoonnummer 456 of extern via 0517 – 492456);
- Geconsigneerde.

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

Verantwoordelijkheid International ship & port facility security (ISPS)

De ISPS is een internationaal voorschrift, dat verplicht tot maatregelen voor de beveiliging van schepen en havenvoorzieningen. De ISPS-code regelt de veiligheidssituatie aan boord van schepen en op plaatsen waar schip en kade samenkomen.

De verantwoordelijkheid voor ISPS binnen de organisatie van Frisia Zout, ligt bij de directie. Die verantwoordelijkheid kan alleen gedragen worden als iedereen handelt en zich gedraagt conform wet- en regelgeving en conform gemaakte afspraken. Een deel van die afspraken ligt vast in dit informatieblad.

De directie wordt ondersteund door het Hoofd Productie en Verpakkingen, die is aangesteld als Port Facility Security Officer.

VERBODEN TOEGANG
 VOOR ONBEVOEGDEN
 ART. 461.WETB.V. STRAFR.

Gevaren

De code moet zorgdragen dat zeeschepen vrij blijven van goederen en personen die deel kunnen nemen aan terroristische activiteiten in eigen maar vooral in het buitenland.

De veiligheidsmaatregelen worden onder andere getroffen op het vlak van:

1. Toegangscontrole;
2. Ladingcontrole.

De code kent drie alarmniveau's (laag middel, hoog), waarbinnen de medewerkers geconfronteerd worden met steeds strengere veiligheidsmaatregelen.

Hieronder is schematisch weergegeven hoe de verschillende fases de werkzaamheden beïnvloeden:

Toegangscontrole	Niveau 1 (laag)	Niveau 2 (middel)	Niveau 3 (hoog)
Bagage controle personeel	Niet	Steekproefsgewijs	Allemaal
Bagage controle bezoekers	Steekproefsgewijs	Steekproefsgewijs	Allemaal
Bij bezoekers algemeen	Identificeren verplicht	Gelijk aan 1: plus registratie van persoonsgegevens	Gelijk aan 2: plus bezoek slechts onder begeleiding
Bij bezoek aan boord	Identificeren verplicht	Gelijk aan 1	Gelijk aan 1 en 2 plus bezoek slechts onder begeleiding

Ladingcontrole	Niveau 1 (laag)	Niveau 2 (middel)	Niveau 3 (hoog)
Ladingcontrole	Lading controle steekproefsgewijs o.b.v. ladingpapieren. Zegels en markeringen op zicht	Visuele inspectie	Geen lading die niet onmiddellijk vervoerd hoeft te worden.
Laden en lossen	Toezicht door personeel Frisia Zout B.V.	Permanent toezicht	Inventarisatie opgeslagen goederen en extra controle o.b.v. opslagregistratie

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

Verantwoordelijkheid voedselveiligheid

HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points)

Frisia moet voldoen aan de richtlijnen EG 852/2004 en EG 183/2005 betreffende voedselveiligheid HACCP.

Dit systeem is gecertificeerd en wordt gevraagd door onze klanten zodat we kunnen blijven leveren aan de voedings-, - en diervoedingsindustrie

Frisia Zout B.V. produceert jaarlijks ongeveer 750.000 ton voornamelijk ongedroogd zout voor:

- Chemische industrie.

Daarnaast ongeveer 250.000 ton gedroogd zout voor toepassingen in:

- Menselijke voeding
- Diervoeding
- Waterbehandeling.

Een groot deel van het gedroogde zout wordt direct of indirect voor consumptietoepassing gebruikt.

De toenemende aandacht voor voedselveiligheid heeft voor Frisia Zout B.V. tot gevolg dat onze afnemers steeds hogere eisen stellen aan de kwaliteit

Voeding

Een deel van ons zout zal rechtstreeks gebruikt worden voor de voedingsindustrie. Gedacht moet worden aan zout dat wordt toegevoegd aan vleesproducten, broodproducten en nog een tal van andere levensmiddelen.

De afnemers van ons zout zijn leveranciers van gerenommeerde producten die als A-merken in de winkels worden verkocht. Hierbij moet gedacht worden aan producenten van o.a. zuivel, deegwaren en conserven.

Diervoeders

Een ander gedeelte van het zout vindt via diervoeders en likstenen zijn weg naar de consument.

Probleemvelden

Voorals bij ons product (zout) ligt het zwaartepunt op de vermenging van ons eindproduct met ongewenste stoffen. Een extreem voorbeeld is in deze het aantreffen van een stuk gereedschap of een stuk plastic/glas of een ander materiaal in ons eindproduct.

Van belang is dus dat iedere medewerker zich bewust is van de gevaren, die kunnen ontstaan door het niet goed afleveren van ons eindproduct bij de eindverbruiker. De meest belangrijke gevolgen zijn:

- Gezondheidsproblemen bij consumenten;
- Financiële claims van afnemers;
- Transportkosten door het terughalen van vervuilde productiebatches of zelfs complete vrachtwagenladingen;
- Negatieve publiciteit, omdat eindproducten teruggehaald moeten worden.

Om bij de extreme voorbeelden te blijven: het is voor een ieder mogelijk een inschatting te maken wat de gevolgen kunnen zijn voor een consument, als glas wordt aangetroffen in het product dat wordt gegeten. De gevolgen voor de persoon die dit treft kunnen zeer ernstig zijn. Eveneens is het voor de producent van dit product een zeer vervelende kwestie.

Als blijkt dat het glas afkomstig zou zijn van het zout van Frisia Zout B.V., zullen wij moeten

[De geldige versie van dit document is het informaticabestand in het Systeem voor Documentenbeheer.](#)

Gedrukte exemplaren zijn niet onderhevig aan wijzigingen!

MHK*55557

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

aantonen dat wij alles gedaan hebben om dit te voorkomen. Dit vormt een ernstige bedreiging voor de continuïteit van de organisatie.

Gevaren

Om te voorkomen dat het zout vervuild raakt probeert Frisia haar medewerkers bewust te maken van de gevaren, waardoor zout kan worden vervuild en de manieren om deze problemen te vermijden.

De belangrijkste bronnen van vervuiling zijn:

1. Machines, installatie en transport;
2. Proces;
3. Niet goed schoonhouden van de fabriek;
4. Onvoldoende persoonlijke hygiëne.

1. Machines, installatie en transport

Zout kan worden vervuild omdat delen van de installatie afbreken of slijten. Corrosiedelen zijn een veel voorkomend probleem. Ander probleem is het sleutelen aan machines terwijl de productie doorgaat. Onderdelen en stukken gereedschap moeten dan wel goed in de gaten worden gehouden zodat iedereen weet dat er niets in het zout is verdwenen. Als iemand iets kwijt raakt moet er melding gedaan worden van het vervuilen van het zout.

Transport van zout over transportbanden levert een apart probleem op. Het aanlopen van banden levert over het algemeen slijpsel op, dat in het zout verdwijnt. Het aanlopen van banden dient dus zo snel mogelijk aangepakt te worden.

Een veel voorkomen probleem is het breken van glas. Glas dat in het zout terecht komt kan leiden tot ernstig letsel van mensen (inslikken van glasdeeltjes). Dit wordt tegengegaan door:

- Verwijderen van glas boven het product;
- Vervangen van glas door andere materialen;
- Inkapselen van glas in kunststof armaturen.

Om vervuiling van het proces te corrigeren zijn de volgende maatregelen van toepassing:

- Zeven van tussen- en eindproduct;
- Glasbreukprocedure;
- Gebruik van magneten om metaaldelen uit het zout te halen;
- Meldingsplicht van geconstateerde vervuiling met behulp van het interne meldingsformulier.

Maar: deze maatregelen gelden als een allerlaatste redmiddel om vervuiling van het product te corrigeren. Het voedselveiligheidssysteem gaat uit van het principe van het voorkomen van vervuiling.

2. Proces

Procesvervuiling treedt op als processtromen op het verkeerde moment bij elkaar komen. Het is belangrijk dat bij voorkomende gevallen de operators direct ingrijpen. Een ander voorbeeld is het verkeerd of niet gelijkmatig mengen van toevoegingen met het zout. Kluitvorming van toevoegingen moet onmiddellijk worden tegengegaan. Al het zout wordt voor het transport naar de klant bemonsterd en gecontroleerd door de medewerkers van het eigen laboratorium. Ook hier geldt dat dit een allerlaatste middel is om te voorkomen dat er vervuild product naar de klant wordt gestuurd. Beter is het om te voorkomen dat vervuiling optreedt.

3. Schoonhouden van de fabriek

Het schoonhouden van de fabriek is een absolute noodzaak. Vuil in de fabriek trekt ongedierte aan. Ongedierte verdwijnt en laat sporen na in het zout. Voorbeeld zijn muizen en konijnen (hazen), die zich verschansen in de warmte van het zout.

Om vervuiling door ongedierte te voorkomen wordt gebruik gemaakt van:

De geldige versie van dit document is het informaticabestand in het Systeem voor Documentenbeheer.

Gedrukte exemplaren zijn niet onderhevig aan wijzigingen!

MHK*55557

Introductie Gedragsregels medewerkers en contractors

- Horren;
- Klapdeuren;
- Lokdozen;
- (Muizen-) vallen.

Roken is een tweede probleem. Lucifers en sigarettenpeuken worden vaak achteloos weggeworpen en kunnen eenvoudig in het product verdwijnen. Daarom geldt er in de fabriek een rookverbod. Er mag uitsluitend gerookt worden in de rookruimten.

4. Persoonlijke hygiëne

Ieder mens verliest huidschilfers, (baard)haren en draagt vuil en bacteriën over via handen en luchtwegen.

Persoonlijke hygiëne is een eerste vereiste voor voedselveiligheid. Persoonlijke hygiëne betekent binnen Frisia Zout:

- Regelmatig wassen van handen;
- Altijd de handen wassen na toiletbezoek;
- Wassen van handen na pauzes;
- Dragen van (schone) bedrijfskleding;
- Dragen van haarnetjes;
- Bij ziekte bv. verkoudheid, direct contact met product vermijden.

